STICUSA KNIPSELKRANT 74

De Beurs

Dinsdag 9 april 1985

CCC BRENGT TONEEL-STUK "DE SPRONG" OP 12 EN 15 APRIL

WILLEMSTAD - De Cultureel Centrum Curacao presenteert op 12 en 15 april het toneelstuk "De Sprong" gebaseerd op de roman "The book of Eve" van Constance Beresford-Howe, voor het toneel bewerkt door Larry Fineman. Het Canadese stuk was het meest suksesvolle bij het Stratford Festival van 1976. Het is een zeer indrukwekkend, op onze tijd afgesteld toneelstuk, uitstekend gebracht door Mary Dresselhuys, Ramses Shaffv. Jules Hamel, Steye van Brandenberg en Magali de Frémery. Regie: Henk van Ulsen.

Voor een fantastische avond toneel naar Centro Pro Arte op 12 en 15 april om half negen. Kaarten à f. 15,-- bij Boekhandel Salas, Toko Zuikertuintje, Mensings Caminada en Centro Pro Arte.

AMIGOE

DINSDAG 9 APRIL 1985

Gaaikema naar Bonaire

KRALENDIJK — Naar de Amigoe heeft vernomen is het vrijwel zeker, dat de Nederlandse woordkunstenaar en cabaretier Seth Gaaikema een bezoek aan Bonaire zal brengen en daar uiteraard ook zal optreden.

Dit zal gebeuren onder auspicien van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) en de avond zal georganiseerd worden in jeugdhuis Jong Bonaire. Voorzitter van het CCB Sandra Salomons zal voor dit optreden de steun krijgen van een aantal sponsors omdat het CCB niet in staat is alleen de kosten te dekken. Het optreden van Gaaikema is geprogrammeerd voor 18 juni van dit jaar. Het is overigens niet de eerste maal dat bekende Nederlandse artiesten Bonaire aandoen. Eerder traden reeds op Henk Elsink terwijl in het midden van de jaren zeventig Henk van Ulsen enkele malen Bonaire vergastte op zijn vakmanschap, maar daar kennelijk de laatste tien jaar niet meer zo'n behoefte aan heeft.

.NSDAG 9 APRIL 1985 AMIGOE

Pianorecital Ilan Rogoff

Afgelopen donderdagavond bleek de aula van de UNA nauwelijks groot genoeg om het bezoekersaantal te bevatten, die het Chopin recital van Ilan Rogoff wilden beluisteren. Chopin trekt altijd, en Rogoff is, sinds zijn Beethoven recital in De Tempel vorig jaar, geen onbekende meer op Curaçao, al zaten er toen maar een handvol mensen. Een sympathieke verschijning is hij, en ook nu kon hij het weer niet laten om ons uitgebreide inlichtingen te verschaffen omtrent hetgeen hij doen of laten zou.

Inplaats van de gelijkte ratjetoe van Walsen, Mazurka's, Polonaisen, Nocturnes en dergelijke, had Rogoff alle 4 de Balladen achter elkaar op het programma staan. Geen geringe opgave. De ongeevenaarde verbeeldings- kracht die deze werken vereisen en oproepen, heeft Rogoff op een zeer persoonlijke wijze overgebracht, zoekend naar onvermoede schoonheden als een éven accentueren van een middenstem bijvoorbeeld, die een bepaalde passage nieuwe dimensies verleent. Naar mijn smaak strooide hij wat kwistig met ritardando's in het rond, die echter door eerder- genoemde persoonlijke overtuiging nimmer gemaakt of irriterend werkten.

Evenals in zijn recital van vorig jaar viel mij het gebruik van legatissimo pedaal op. (Een laatste accoord heel even door een volgend accoord laten klinken). Sommigen ervaren dit als "teveel pedaal", maar Ilan Rogoff past dit blijkbaar zeer bewust toe om een inniger binding met het vooraf gespeelde te verkrijgen. Typisch, hoe dit zowel bij Beethoven als Chopin goed werkt. Overbodig te vermelden dat de 4 Balladen onder de handen van deze pianist tot evenzovele juwelen van dramatische en poetische zeggingskracht verklankt werden.

Na de pauze de tweede Sonate (met de treurmars). Wederom een conceptie, waarin weekheid en sentimentaliteit (gelukkig) ontbrak. Krachtig in vorm gegoten, stoere taal uitsprekend waar nodig was, en poetische verfijning in de langzame gedeelten. De Sonate ook, met dat hoogst merkwaardige 4e deel (duistere pianissimo octavengangen), waarover pianisten in de hele wereld hun hoofd breken over een "juiste" interpretatie. Horowitz vuurt hier mitralleur- salvo's af, Rachmaninof voegt enige kanonslagen toe, Rogoff houdt het in een ijle, impressionistische sfeer, eens beschreven als de "windvlagen, die over het kerkhof zwepen". Wat zegt Chopin er zelf van? "In het laatste deel babbelt de linkerhand wat met de rechterhand". Nou, aan zo'n man heb je ook niet veel. Wie na deze Sonate nog "de" Polonaise in As, en als toegift een Nocturne kan brengen, heeft energie teveel.

LANDHEER

Amigoe DINSDAG 9 APRIL 1985

Opbrengst voor restauratie Fortkerk

Henk van Ulsen in "Het boek Job"

WILLEMSTAD — "Ik hoop herkenbaarheid te brengen die tevens geloofwaardigheid insluit", dat zegt Henk van Ulsen over zijn solo- toneelproductie getiteld "Het boek Job" dat op zondag 14 maart éénmalig in Theater De Tempel wordt gepresenteerd.

Henk van Ulsen, die ook op Curaçao veel theater- werk verzorgde, behoeft waarschijnlijk geen introductie meer. Velen zullen onder andere zijn productie "Dagboek van een gek" herinneren. Bij de uitwerking van "Het boek Job" koos Van Ulsen de novelle "Drie rode rozen" van Abel Herzberg min of meer als raamvertelling. Herzberg verteld van de Jood in onze dagen, Salamon Zeitscheck, die na de oorlog nagenoeg als enige van zijn familie eenzaam achterblijft. Hij denkt na over het leed dat hem overkwam, het waarom, over straf en schuld én hoe er zonder schuld toch straf kan zijn. Dan valt hem het bijbelboek Job in handen: de verwantschap is herkenbaar. Henk van Ulsen heeft getracht het boek Job anno 1985 een optimale zeggingskracht te geven. Hij heeft gezocht naar een zo sterk mogelijk werkende actualisering, zowel verbaal en visueel als inhoudelijk.

De productie wordt éénmalig opgevoerd in Theater De Tempel op zondag 14 april om half negen 's avonds. De opbrengst van de kaarten die à vijftien gulden per stuk bij Zuikertuintje en Van Dorp te koop zijn, is geheel bestemd voor de restauratie van de Fortkerk.

AMIGOE DINSDAG 9 APRIL 1985

Vooral muziek en ballet

Crestian: meer cursussen naar Rincon brengen

KRALENDIJK — Tijdens zijn openings- toespraak ter gelegenheid van het nieuwe jeugdhuis van Rincon heeft gedeputeerde van Cultuur Franklin Crestian een beroep gedaan op het bestuur van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) om ook in de wijk Rincon een aantal cursussen voor de bewoners te starten.

Crestian merkte daarbij op, dat het de laatste jaren opvallend was, dat het CCB- bestuur in de overige wijken telkens weer culturele en andere cursussen organiseerde. Hoewel dit voornamelijk in Kralendijk gebeurde hadden ook de andere wijken geregeld de gelegenheid een cursus te organiseren. Rincon bleef daarbij volgens de gedeputeerde telkens achter en dat was vooral opvallend bij de muziek- en balletcursussen die door het CCB werden georganiseerd.

Mochten in het verleden daarvoor de redenen geweest zijn dat er geen adekwate ruimte beschikbaar was op Rincon, aldus de gedeputeerde dat kan nu echter wel gesteld worden dat het nieuwe gebouw alle faciliteiten heeft om deze cursussen te laten uitvoeren. Nu liggen er tenminste ook kansen voor de jeugd van Rincon die vroeger wegens het gebrek van vervoersmogelijkheid de kansen om deze cursussen te volgen voorbij moest laten gaan.

Crestian attendeerde in zijn toespraak eveneens op de Openbare leeszaal die in het nieuwe jeugdhuis dependance zal krijgen. Tot nu toe was het voor de gemeenschap van Rincon slechts mogelijk via de bibliobus boeken te lenen. In augustus, aldus de gedeputeerde zal dit ook verleden tijd zijn.

Aan het einde van zijn toespraak attendeerde gedeputeerde Crestian ook op de verdeeldheid die zou kunnen gaan heersen in de nieuwe omgeving. Het is de taak van het CCB bestuur deze verdeeldheid te voorkomen, aldus Crestian, want met diverse groeperingen in één wijkcentrum zal de eenheid ten onder gaan en derhalve ziet gedeputeerde Crestian meer heil in de mogelijkheid elke groep of organisatie in het buurthuis te betrekken. Dat zal dan mede een oplossing kunnen betekenen voor de exploitatiekosten die ongeveer vijftig duizend gulden per jaar zullen bedragen en slechts te bestrijden zijn wanneer alle groepen op cultureel, sociaal en sportgebied ook inderdaad gebruik gaan maken van het nieuwe jeugdhuis.

Daarnaast, aldus de gedeputeerde zal de bevolking zelf de verantwoordelijkheid dragen dat het gebouw in een goede staat blijft.

AMIGOE WOENSDAG 10 APRIL 1985

Gitarist Luis Quintero wederom op Curaçao

WILLEMSTAD — De bekende gitarist Luis Quintero treedt op donderdag 18 april voor het Curaçao publiek op in Theater De Tempel en op zaterdag 20 april in de aula van de UNA aan de Jan Noorduynweg. Quintero heeft eigenlijk geen woorden van lof nodig om hem bij muzikaal Curaçao aan te bevelen. Hij heeft zijn kunnen al diverse malen ten toon gespreid in het televisie- programma Clásicos Dominicales. In 1978 concerteerde hij als dertienjarige heel imposant in de Fortkerk op Curaçao. Zij die dat meegemaakt hebben, zullen waarschijnlijk erg benieuwd zijn naar de prestaties van Quintero na zeven jaar muzikale rijping.

Als elfjarige kon Luis Quintero zich al meten met gitaristen als Rodrigo Riera, Alirio Díaz, Leo Brouwer en John Williams. Hij is zowel in de Verenigde Staten als in Zuid-Amerika bekend. De Carnegie Hall in New York, het ideaal van de meeste artiesten, heeft hij al bereikt. De solist Quintero heeft ettelijke malen gitaar- concerten vertolkt, begeleid door la Orquesta Sinfónica Municipal, la Orquesta Sinfónica Venezolana en la Orquesta "Solistas de Venezuela". In het populaire genre is Luis Quintero een waardige opvolger van Alirio Díaz, met zijn behendige vertolkingen van walsen van Raul Borges en van Antonio Lauro.

De aanvang op donderdag 18 april van het optreden van Luis Quintero is half negen 's avonds in Theater De Tempel.

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT "MARE":

LEIDSE FISCAAL JURISTEN GAAN SAMENWERKEN MET UNIVERSITEIT NEDERLANDSE ANTILLEN

WILLEMSTAD/LEIDEN --In het "Mare" van 28 maart 1985 verscheen van de hand van Gijsbert van Es een artikel over de samenwerkingsovereenkomst welke onlangs gesloten werd tussen de Leidse rechtenfaculteit en de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Leiden gaat Antilliaanse studenten in het fiscaal recht na hun kandidaats verder opleiden in het fiscaal recht. De Antillianen gaan daarvoor anderhalf jaar naar Nederland. Hieronder het interessante artikel in 'Mare'.

De faculteit ziet mogelijkheden om deze samenwerking verder uit te breiden naar andere vakgroepen. Bovendien wil men het onderzoek in de West "uitproben" De Antillen als laboratorium.

"Zij willen Leiden graag gebruiken als een bron van ideeën' ZO verklaart prof. mr. J.F.M. Giele, hoogleraar belastingrecht, de samenwerking tussen de Leidse rechtenfaculteit en de Universiteit van de Nederlandse Antillen

Die samenwerking is in januari formeel vastgelegd in een overeenkomst.

Vanaf oktober zullen jaarlijks vijf tot acht Antilliaanse studenten naar Leiden komen om zich te specialiseren in het belastingrecht. De Juridische Faculteit in Willemstad kent deze afstudeerrichting niet, terwijl er op de eilanden een nijpend tekort aan fiscalisten is.

Vijf jaar geleden zijn de eerste contacten over de samenwerking in het belastingrecht al gelegd, onder meer via de Leidse hoogleraar prof. mr. W.M. Kleyn (civiel recht) die enige tijd gastdocent aan de Antilliaanse universiteit is geweest. Maar de sluimerende liefde bloeide niet meteen op.

Giele heeft een paar keer gebeld met het Bureau Buitenland van de Leidse Universiteit om de samenwerking formeel te regelen. Daar kwam niks uit', aldus Giele. 'Waaarom niet? Ja, dat heb ik me ook vaak afgevraagd. Je zou toch denken dat zo'n bureau is ingericht om dit soort zaken te begeleiden. Bovendien moet ik bekennen dat het bij mij ook wel eens wegzakte. We hadden hier bijvoorbeeld onze handen vol aan de invoering van de twee-fasenstructuur.'

Vorig voorjaar zijn de ontwikkelingen in een stroomversnelling gekomen. Op de Antillen was, vooruitlopend op samenwerking met Leiden, het inleidend vak belastingrecht toegevoegd aan het kandidaatsprogramma (de Antilliaanse universiteit heeft geen twee-fasenstructuur). De eerste kandidaten met fiscale belangstelling zullen aan het einde van dit collegejaar zijn klaargestoomd voor de doctoraalfase, zodat het kort dag werd om de samenwerking met Leiden te regelen..

Want dat men de doctoraalstudenten naar Leiden wilde sturen, was al heel lang zegt mr. L.W. Sillevis, die zich heeft beziggehouden met een vergelijking van het Leidse en Antilliaanse onderwijsprogramma.

Merkwaardig

Willemstad had druk op de ketel gezet.

Daarna is het snel gegaan, zij het via een wat merkwaardig kanaal. Het toenmalige hoofd van de planningsafdeling op het Bureau van de Universiteit mr. E.H. Broekhuizen, heeft zijn schouders eronder gezet. Sillevis: "We hadden goede contacten met hem. Hij is een oud-student van ons. Het Bureau Buitenland is er verder niet aan te pas gekomen

Waarom specifiek voor Leiden gekozen? Sillevis: 'Leiden heeft van oudsher de belastingdeskundigen voor de overheid opgeleid. Het ministerie van Financien stuurt zijn toekomstige belastinginspecteurs altijd naar Leiden. En verder spelen die informele contacten, onder meer via Kleyn, natuurlijk een rol"

In Willemstad wordt geen afzonderlijke afstudeerrichting fiscaal recht opgezet, want, verklaart Giele: "Dat zou te duur zijn. Vergeet niet dat het een hele kleine universiteit is met in totaal maar zeven of acht docenten en per jaar hooguit acht studenten die willen doorgaan in het belastingrecht. Leiden is veel beter ingericht om hun deze studie te bieden. Deze oplossing is bovendien goedkoper."

De Antillianen zullen in Leiden studeren met een Antilliaanse beurs, terwijl de Leidse rechtenfaculteit het onderwijs gratis aanbiedt. Voor de begeleiding van deze studenten heeft de faculteit voor een periode van vijf jaar 250.000 gulden uitgetrokken.

De differentiatie belastingrecht begint jaarlijks in december. De studenten uit de West arriveren een maand eerder om te acclimatiseren, waarna ze anderhalf jaar later, in maart of april, klaar moeten zijn.

Daarna moeten ze op de Antillen nog wat tentamens doen voordat ze de titel 'meester in het Antilliaans recht' mogen voeren. In Leiden doen ze de directe belastingvakken zoals inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting. Verder krijgen ze een werkgroep aangeboden die op de specifiek Antilliaanse situatie ingaat. Met name de relatie met de Amerikaanse belastingwetgeving zal daarbij aan de orde komen.

Bij de eerste lichting, die deze herfst moet arriveren, doemt een probleem. Twee van de vijf studenten komen uit Suriname zodat ze niet in aanmerking komen voor de Antilliaanse beurs, terwijl ze evenmin geld uit Suriname ontvangen als ze hun studie in Nederland willen voortzetten.

Model

Het gaat lijken op het verhaal van de tien kleine negertjes ; eerst zouden er acht komen, toen vijf en nu misschien drie.

Zo lijkt de samenwerking al af te kalven voordat ze is begonnen.

Maar Giele en Sillevis benadrukken dat het niet alleen gaat om deze samenwerking in het fiscaal recht.

De overeenkomst is ook te te beschouwen als een model voor contacten tussen andere vakgroepen van de Leidse rechtenfaculteit en de Antillen

In Willemstad bestaat met name belangstelling voor Internationaal Strafrecht en Internationaal Publiekrecht.

Sillevis heeft eind vorig jaar de Antillen bezocht voor de vergelijking van het onderwijs.

"Ik was verbaasd en verheugd over het niveau van de rechtenopleiding daar' zegt hij "Ze zijn zeker gelijkwaardig aan ons. Bij hun inleiding belastingrecht hebben ze zelfs meer gehad dan onze studenten, met ruim voldoende aandacht voor boekhouden en bedrijfseconomie, waaraan wij veel waarde hechten.'

Op een ander vlak heeft er al een samenwerking met de Antillen bestaan.

Een Leidse werkgroep van fiscalisten, met onder anderen het huidige PvdA-Kamerlid Willen Vermeend en Flip de Kam, heeft verschillende adviezen uitgebracht over aanpassingen in de belastingwetgeving op de Antillen. De wetgeving op dat terrein vertoont nogal wat gaten ; ze is nog steeds gebaseerd op de koloniale Ordonnantie van 1925.

"We willen met dit onderwijscontact ook de Antilliaanse studenten een bijdrage laten leveren aan de Antilliaanse belastingwetgeving' aldus Sillevis. 'We kunnen ze bijvoorbeeld een scriptie laten schrijven over een of ander wetsvoorstel. Daarvoor bestaat veel belangstelling bij de Directie Belastingen aan de overkant.'

Laboratorium

Wetenschappelijk gezien zijn er volgens Sillevis ook mogelijkheden voor verdere samenwerking met de Antillen. Hij beschouwt de eilanden als een laboratorium en illustreert dat met een voorbeeld . "Er bestaat in Nederland volstrekte onduidelijkheid over de samenhang tussen loonbelasting en premieheffing. Harm Mobach, medewerker bij onze vakgroep, heeft een wetsvoorstel gemaakt dat deze samenwerking doorzichtig maakt.

Dat voorstel had men op de Antillen mooi kunnen invoeren en dan had je over een paar jaar in Nederland kunnen zeggen, kijk, het werkt daar, dus moeten we het hier ook hebben. Jammer dat dat voorstel daar in een bureaula is verdwenen."

DE BEURS Woensdag 10 april 1985

WILLEMSTAD - De heer E. A. Victoria heeft in gezelschap van zijn vrouw op 4 april aan gezaghebber Ronald Casseres een uitgave van zijn gedichtenboekje genaamd "Ghobi" overhandigd. Al eerder presenteerde de auteur een gedichtenbundel n.l. "Changa" die hij in zijn vrije tijd heeft geschreven. Op de foto de in ontvangstname van "Ghobi" v.l.n.r. de heer Victoria, de gezaghebber en mevr. Victoria.

Amigoe
MAANDAG 15 APRIL 1985

Standaardwerk

KRALENDIJK — Vooral het feit dat Bonaire in de financiele en economische ontwikkeling is achtergebleven bij de zustereilanden heeft er nu toe geleid dat het eiland de twijfelachtige eer heeft het eerste eiland te zijn dat de ambtenaren hun maandelijks salaris niet kon betalen. Een veel gehoorde klacht is dat Bonaire nimmer kansen heeft gekregen en zeker niet de aandacht werd toebedeeld waarop het derde Benedenwindse eiland recht zou hebben. Met welk een gemak er over de historie van Bonaire gelopen wordt blijkt wel uit de onlangs verschenen nieuwe encyclopedie van de Nederlandse Antillen, waarin Bonaire schijnt te beschikken over drie bioscopen terwijl iedereen toch weet, dat slechts theater Oranje incidenteel films vertoont.

Ernstiger is het dat in dit standaardwerk Jopie Abraham wordt vernoemd als kleinzoon van de oprichter van de Partido Democratico Bonairiano (PDB) Julio Abraham. Aangezien de Antillen weer dertig jaar mogen doen met deze nieuwe uitgave, zal Jopie Abraham zelf vermoedelijk grootvader zijn voor er een wijziging komt in deze storende fout die in een standaardwerk ondenkbaar dient te zijn.-

AMIGOE WOENSDAG 10 APRIL 1985

BC-Rincon secretaris Figaroa:

Wijkgebouw moet als eigen huis beschouwd

KRALENDIJK — Behalve de voorzitter van het buurtcentrum Rincon heeft ook secretaris Humphry Figaroa bij de opening van het nieuwe jeugdhuis zijn genoegen uitgesproken dat Rincon nu dezelfde kansen heeft gekregen als de overige wijkcentra. Rincon dat ruim zeventien kilometer van Kralendijk ligt, bleek vaak niet in de gelegenheid van de voordelen van het CCB te genieten.

Bij de opening van het nieuwe buurtcentrum zal er ook voor de talenten van Rincon alle gelegenheid zijn zich te ontplooien. Figaroa legde er wel de nadruk op, dat de gemeenschap het nieuwe wijkcentrum als het eigen huis diende te beschouwen, want dat was ook het doel geweest voor de bouw van het jeugdhuis. De secretaris van het buurtcentrum deed voorts een beroep op alle organisaties en groeperingen die reeds bestaan en die in de toekomst nog opgericht zullen worden om gebruik te maken van dit jeugdhuis. Cultureel en sportief gezien, aldus Figaroa kan de gemeenschap zich in dit buurtcentrum ontwikkelen en een voorbeeld zijn voor de bevolking van Rincon.

Nadat de secretaris de inspanningen van de CCB- voorzitter Salomons vermeldde besloot hij zijn toespraak bij de opening van het nieuwe jeugdhuis met de opmerking, dat de gehele gemeenschap zorg zal moeten dragen voor het onderhoud en de staat van het nieuwe wijkcentrum.

Amigoe DONDERDAG 11 APRIL 1985

Gevolg huidige economische moeilijkheden

TeleAruba vraagt ontslagvergunning voor zes man

ORANJESTAD — TeleAruba heeft bij het departement Arbeid en Sociale Zaken het verzoek ingediend 6 van de 35 personeelsleden te mogen ontslaan. De huidige economische situatie heeft tot dit besluit geleid, aldus TeleAruba- directrice mevrouw Mayra Maduro.

Door deze situatie is ook TeleAruba in een netelige financiële situatie beland. In tegenstelling tot de dagbladen, kent een televisie- bedrijf als TeleAruba geen abonnement- systeem en is enkel afhankelijk van opbrengsten uit de commerciële reclames. Deze opbrengsten zijn de laatste tijd drastisch gedaald, terwijl de kosten — onder andere personeelskosten — intact bleven. Deze inkrimping zal de arbeids- capaciteit in het bedrijf gaan beïnvloeden, omdat elk van de zes betrokken personeelsleden een specifieke taak had.

De FTA, de vakbond die TeleAruba- werknemers vertegenwoordigt, zou al lang van de financiële situatie van het bedrijf op de hoogte zijn gesteld alsmede van het bij Arbeidszaken ingediend verzoek.

Nederlandse top-acteurs op Curacao

UNIEKE THEATER - GEBEURTENIS IN CPA

WILLEMSTAD - "DE SPRONG is een toneelstuk van deze tijd; het behandelt een probleem van deze tijd, dat niet aan een bepaald land gebonden is". Dat is de mening van alle acteurs in dit stuk dat op vrijdag 12 en maandag 15 april a.s. te zien is in Centro Pro Arte.

WILLEMSTAD - Op de foto de vijf Nederlandse acteurs die op vrijdag en maandag a.s. het toneelstuk "De Sprong brengen in Centro Pro Arte. V.l.n.r. Ramses Shaffy, Mary Dresselhuys, Steye van Brandenberg, Jules Hamel en Magali Frémery.

De Beurs had gisteren een ontmoeting met deze groep top-acteurs uit Nederland, die na een stuk theaterseizoen in Nederland de laatste twee opvoeringen van het stuk op Curacao zullen brengen.

De Sprong is een vrije theaterproduktie van Joop v.d. Ende, onder regie van Henk van Ulsen en werd het afgelopen theaterseizoen 120 maal door heel Nederland gespeeld, waar het overal volle zalen boekte en zeer goede kritieken ontving.

Mary Dresselhuys vertaalde de oorspronkelijke bewerking van de Canadees Larry Fineman, welke gebaseerd was op de roman, "The book of Eve" van Constance Beresford-Howe.

Naast de vertaling en bewerking van het stuk neemt Mary Dresselhuys ook de hoofdrol in deze tragi-komedie voor haar rekening, een rol die deze onvolprezen comedienne van het Nederlandse toneel op het lijf geschreven lijkt te zijn.

Mary Dresselhuys is, ondanks haar gevorderde leeftijd, nog één brok energie; energie die zij niet aflatend wijdt aan alles wat met toneel te maken heeft. Ze heeft een nauw samenwerkingsverband met Joop van de Ende, voor wie zij regelmatig toneelstukken vertaalt en/of bewerkt.

Met het toneelstuk De Sprong maakte zij voor het eerst kennis in Londen, waar ze echter niet zo onder de indruk was van de uitvoering van het stuk. In Canada had het stuk eerder zeer veel sukses geoogst doch in Londen viel de prestatie en de belangstelling tegen. Nadat Mary Dresselhuys echter het boek van Constance Beresford-Howe gelezen had, raakte ze ervan overtuigd dat er veel meer mogelijkheden in het stuk zaten en besloot ze het toch te gaan vertalen en bewerken voor het Nederlandse toneel.

De Sprong is het tragi-komische verhaal van een vrouw in Montreal, Canada, die, nadat ze de pensioengerechtigde leeftijd bereikt heeft en van staatswege een ouderdomsuitkering ontvangt zich plotseling bewust wordt van de nieuwe mogelijkheden die door deze financiële onafhankelijkheid voor haar openliggen.

Ze besluit haar tot dan toe conventioneel verlopen huwelijk te laten voor wat het is en keert haar echtgenoot de rug toe. Ze vindt woonruimte in een sousterrain van een huis aan de andere kant van de stad en raakt verwikkeld in een nogal onconventionele relatie met haar bovenbuurman, een Hongaar (gespeeld door Ramses Shaffy), die z'n land ontvluchtte tijdens de Russische invasie en vrouw en kinderen achterliet.

De echtgenoot, gespeeld door Steye van Brandenberg, is totaal uit het veld geslagen door het plotselinge vertrek van z'n vrouw.

De herinneringen die de vrouw heeft aan haar man, zoon en kleindochter beleven de toeschouwers vervolgens via flash-backs mee.

De zoon, gespeeld door Jules Hamel, probeert aanvankelijk z'n moeder over te halen weer naar haar oude situatie terug te keren, doch in de loop van het stuk begint hij te begrijpen dat z'n moeder eigenlijk heel goed funktioneert in haar nieuwe leven. Bovendien lijkt Pa ook een modus gevonden te hebben om zich in de veranderde situatie te handhaven.

Grootmoeder en kleindochter (gespeeld door de 20 jarige Magali Frémery, voor wie dit haar eerste echte theaterrol is), waren altijd zeer aan elkaar verknocht geweest doch nu de grootmoeder een nieuw leven begonnen is probeert zij al het oude van zich af te stoten en daarmee ook de kleindochter. Dit lukt maar half. De kleindochter, die een opstandig karakter heeft, bewondert haar moderne grootmoeder enorm om de grote stap die ze heeft genomen en probeert haar lijn te volgen.

Als er na verloop van tijd een bepaalde band is ontstaan tussen de grootmoeder en de buurman, blijkt ze toch in de ogen van haar kleindochter erg ouderwets te zijn omdat ze in deze relatie een soort bestendigheid zou willen zien. De kleindochter probeert haar duidelijk te maken dat dit nu niet bepaald in haar nieuwe lijn ligt.

Zowel de vrouw als de buurman hebben een beslissende sprong gemaakt in hun leven en besluiten beiden definitief niet meer naar hun oude situatie terug te keren.

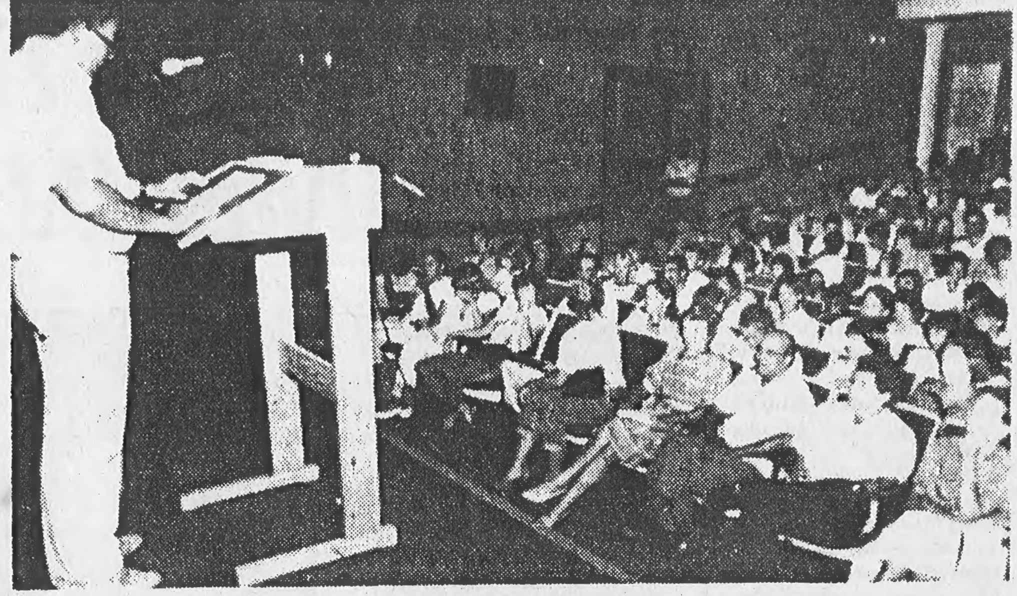
zie verder p. 6

vervolg Unieke theatergebeurtenis

De vijf acteurs hebben het afgelopen seizoen met bijzonder veel plezier met elkaar gewerkt. Voor Ramses Shaffy is het de tweede maal dat hij, nadat hij zich jaren alleen nog maar met zang had beziggehouden, weer in een toneelproduktie staat. De eerste keer dat hij weer als akteur op de planken stond was 2 jaar geleden in de Gijsbrecht aan Aemstel. Met De Sprong is hij weer helemaal terug op het toneel en is daar naar zijn zeggen erg gelukkig mee, hoewel hij het zingen er niet voor op zal geven.

De laatste voorstelling van het stuk in Nederland vond plaats op 3 april j.l. De akteurs genieten nu, na een zeer druk seizoen, met volle teugen van deze korte vakantie op ons eiland in de zon en zijn bijzonder blij het stuk hier nog tweemaal te kunnen brengen. (De definitieve beslissing hierover viel overigens pas 4 weken geleden, nadat Egbert Lauf van de STICUSA toen hij het stuk in oktober 1984 in Amsterdam gezien had, voorgesteld had de produktie naar Curacao te laten komen).

De Beurs DONDERDAG 11 APRIL 1985

WILLEMSTAD - In een geheel gevuld Theater De Tempel ging de Nederlandse filmweek, die georganiseerd wordt door de Curacaose Filmliga, officieel van start. Voor de gelegenheid hield filmliga-voorzitter Wilbert Tecla een toespraak. Onder de aanwezigen bevonden zich ondermeer gouverneur René Römer en zijn echtgenote.

AMIGOE DINSDAG 16 APRIL 1985

Gouverneur opent informatiecentrum van Nationaal park

KRALENDIJK — Vrijdag 19 april zal de gouverneur van de Nederlandse Antillen prof dr R.A. Römer het informatiecentrum van de gerestaureerde gebouwen aan de ingang van het Nationale Washington/Slagbaai park officieel openen. Zoals bekend werden de werkzaamheden al enige tijd geleden opgeleverd, maar het bestuur van de Stichting Natuurparken Nederlandse Antillen (Stinapa) heeft met opzet gewacht tot de mogelijkheid zich zou voordoen dat gouverneur Römer die altijd veel grote blijk van belangstelling heeft gegeven voor de cultuur en de natuur van de Nederlandse Antillen de opening zou kunnen verrichten. De officiele opening is om half vier in de middag.

AMIGOE DINSDAG 16 APRIL 1985

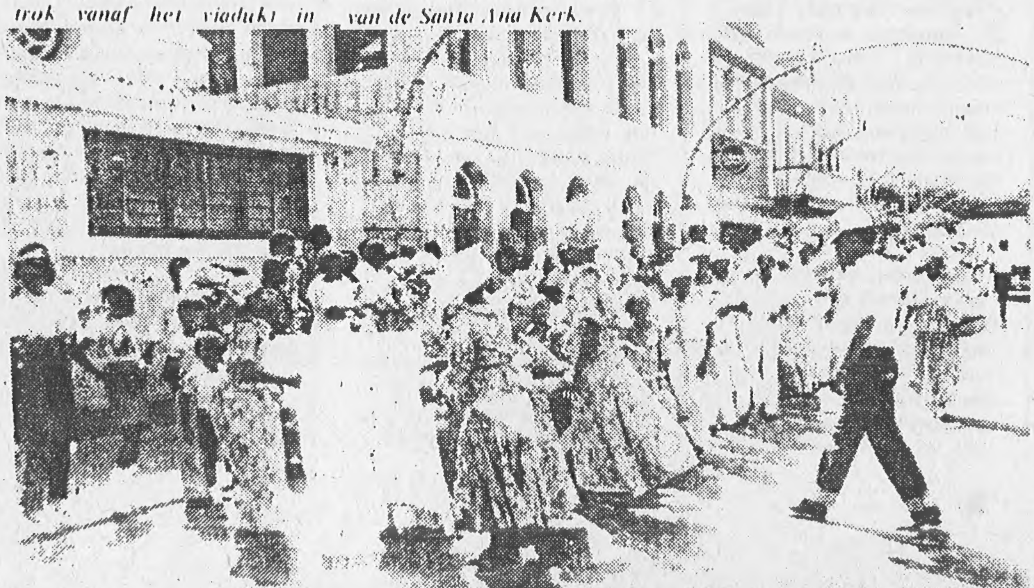
Achthoekig

ORANJESTAD — Achter de schermen is de afgelopen maanden op Aruba hard gewerkt aan het ontwerpen voor de Arubaanse munten, bankbiljetten en ook postzegels. De kunstenaar Evelino Fingal heeft daarin het leeuweaandeel gehad door zijn ontwerpen, die niet alleen op Aruba, maar ook daarbuiten alle waardering krijgen. In afwachting van de Eilandsraads- vergadering van overmorgen over de invoering van de Arubaanse munt is in dit stadium niet mogelijk de beschikking te krijgen over de ontwerpen. Het BC heeft afgelopen vrijdag beslissingen genomen doch afgewacht wordt het resultaat van de Eilandsraads- vergadering.

Uit doorgaans goede bron verneemt de Amigoe dat Aruba onder meer een vijftigcentstuk zal krijgen dat achthoekig is en zeker een attractie voor verzamelaars wordt. Ook de vierkanten stuiver zal niet ontbreken. Wat de ontwerpen voor bankbiljetten betreft, deze zouden een ontwerp met archeologische vondsten op Aruba omvatten en een ander is ontleend aan de flora en fauna. Het wapen van Aruba ontbreekt natuurlijk niet.

De Beurs
Zaterdag 13 april 1985

WILLEMSTAD --Het bureau Cultuur van het eilandgebied Curacao organiseerde op tweede Paasdag een Festival di Seu in de straten van Otrabanda en Punda. Niet minder dan 50 folklore groepen, zo'n 1700 personen ,deden aan deze Oogstmars mee, welke vertrok vanaf het viadukt in Otrabanda en als eindpunt had de Nieuwe Markt in Punda. Langs de gehele route werden zij met een hartelijk applaus door de toeschouwers begroet wat zeker heeft bijgedragen tot het succes van dit Festival di Seu 1985.Pacheco Domacasse overhandigde namens de gedeputeerde van Kultuur Nelson Monte aan de leiders van iedere groep die aan de mars had deelgenomen een trofee en een certificaat. Op de foto: de start van de 'Mercha de Seu' in de Breedestraat Otrabanda ter hoogte van de Santa Ana Kerk.

AMIGOE 15-4-'85

Weinig woorden, veel theater

De Sprong

Vrijdagavond mocht een nagenoeg uitverkocht Centro Pro Arte genieten van de tragi-komedie "De Sprong" met in de hoofdrol Mary Dresselhuys en geregisseerd door Henk van Ulsen.

Beroepstoneel van Nederlandse bodem op Curaçao: een belevenis voor de toneelliefhebber, die het op de Antillen nu eenmaal met amateurtoneel moet stellen, tenzij hij zich wendt tot t.v., video en film. "De Sprong" is een vertaling en bewerking van de hand van Mary Dresselhuys van het Canadese stuk "Eve" van Larry Fineberg. Deze hanteerde weer "The Book of Eve" van Constance Beresford-Howe als bron.

Het thema van "De Sprong" is de vlucht van een 65-jarige vrouw uit haar huis, weg van haar man en los van alle familiebanden. Het gegeven is op zichzelf niets nieuws en schokkends. We vinden dit reeds in "Nora" van Ibsen, zij het dat we daar een jonge vrouw aan het eind van het stuk haar nog jonge gezin zien verlaten. Hier gaat om een oude vrouw die aan het begin van het stuk haar reeds vergevorderde huwelijk in de steek laat. Fineberg gaat door, waar Ibsen eindigt. Bij Ibsen luidt de naturalistisch getinte vraag: hoe komt dat zo? Bij Fineberg: en wat nu?

Overigens zit Eva helemaal niet met deze vraag. Ze komt eens eindelijk aan zichzelf toe. Ze heeft o.a. haar echtgenoot die al 15 jaar ziekelijk is, moeten verzorgen. Illustrerend vond ik o.m. dat Eva boeken uit de bibliotheek haalt, die men normaliter tussen zijn 18e en 25ste levensjaar leest: "Oorlog en Vrede", "Madame Bovary", enz. Ze is duidelijk te kort gekomen; er moet een achterstand worden weggewerkt. In haar leven waren haar man, haar kind, de hypotheek op het huis de belangrijkste zaken.

De plotselinge overgangen van werkelijkheid naar verleden en heden eisen aanvankelijk nogal wat souplesse en fantasie van de toeschouwer, maar na een aantal scènes heb je het al gauw door: de schrijver maakt gebruik van een filmische enscenering, die we wel gewend zijn in de na-oorlogse toneelliteratuur. We zijn met Eva in haar nieuwe wereld: een souterrain (een beetje ondergedoken?). Alles is zeer eenvoudig. Het decor is op het saaie af, maar niet zonder functie: de luxe die alleen maar beklemt, benauwt, je samendrukt (en er is geen ventiel) heeft Eva achter zich gelaten bij haar man (Steye van Brandenberg) thuis.

Ondertussen wordt Eva belaagd door beelden uit het verleden: een mens maakt zich niet zo maar los van datgene wat hem jaren gekluisterd heeft. Haar zoon (Jules Hamel) en kleindochter (Magali de Frémery) houden haar van de gebeurtenissen van het nu en van het thuisfront op de hoogte. Onverbiddelijk is ze in haar besluit: er is geen terug! Het briefje met het telefoonnummer waar ze Kim, haar kleindochter, kan bereiken, versnippert ze en gooit ze weg.

Genoten heb ik van het spel van Mary Dresselhuys. Uiteraard: jarenlange ervaring en daardoor een spelbeheersing, techniek en natuurlijk spel om van te watertanden. Van tijd tot tijd vergat ik dat ik naar toneel zat te kijken. Het stuk is haar bovendien op het lijf geschreven; ze heeft de Canadese tekst zelf vertaald en ze hoeft dus "geen zin te zeggen, waar ik niet achter kan staan", lezen we in het programmaboekje. Het nadeel van een stuk met een "ster" is en blijft altijd dat de anderen er bekaaid van af komen. Jules Hamel en vooral Ramses Shaffey hadden daar nog het minst nadeel van.

De scènes waren veelal — zeker in het begin — erg kort. De pauzes daarentegen duurden, vooral door het wat traag veranderen van het meubilair, veel te lang. Naar mijn mening waren daar andere oplossingen mogelijk geweest. Het gevolg is dat er weinig van de "draad" van het verhaal overblijft en de concentratie bij de toeschouwer er soms uitgaat. Als de belichting dan ook nog tamelijk veelvuldig blijft steken, daalt de kwaliteit van het stuk gevaarlijk. Gelukkig waren er zo veel sterke momenten dat er meer dan te genieten viel. Ik denk bv. aan de laatste scene voor de pauze, waarin kleindochter en grootmoeder bij mij emoties opriepen. Zeer boeiend en voor mij het hoogtepunt vond ik de slotscene van Eva en haar Hongaarse bovenbuurman (Ramses Shaffey). Zij leert van hem het leven te accepteren zoals het op je afkomt. Zonder al te veel verwachtingen, maar ook zonder spijt.

Een tragi-komedie: van tijd tot tijd heerlijke lachertjes. Daar onderdoor en tussendoor de diepe tragiek die juist door het hanteren van de understatement-techniek des te schrijnender overkomt. Een overdaad aan woorden schaadt eerder. Hier was geen woord te veel. Een "sprong" doe je zo maar... ineens... zonder te redeneren. Eva had nogal wat vergeten mee te nemen! Het gebeurt je. "Gebeurt. 't Is gebeurd. Ik heb het gedaan. Ik heb mijn man verlaten", begon Eva (Mary Dresselhuys) vrijdagavond.

KEES VOS

17-4-85

AMIGOE

WILLEMSTAD — Onlangs werd het boek "Proyección Curazoleña en Santo Domingo" officieel overhandigd aan gezaghebber Casseres. Het boek is geschreven door de geschiedkundige José Agustin Concepción en handelt over personen die op Curaçao geboren zijn uit Dominicaanse ouders, Curaçaoënaars die in Santo Domingo wonen of hun nakomelingen. Het boek is uitgegeven onder auspiciën van de Curaçaose overheid in het kader van het onderzoek naar onze eigen geschiedenis en het verstevigen van culturele banden met omliggende landen in het Caribisch Gebied.

Op de foto: het moment van overhandiging aan gezaghebber Casseres in gezelschap van mevrouw Angela Peña, Pacheco Domacassé en Jopi Henriquez van het Toeristen Bureau.

Amigoe 15-4-1985

Expositie in Curaçaose museum

WILLEMSTAD— Rie Verhoef-de Pree exposeert in het Curaçaosch Museum van 20 april tot en met 11 mei met keramische plastieken, geweven wandkleden en naaldwerk. De opening vindt plaats op 20 april om half negen 's avonds.

Amigoe WOENSDAG 17 APRIL 1985

Jeugdhuis-voorzitter Rincon Jimmy Trinidad:

Weinig problemen verwacht bij exploitatie van centrum

KRALENDIJK — Volgens de voorzitter van jeugdhuis Rincon Jimmy Trinidad bestaat er tussen de diverse organisaties die gebruik zullen maken van het nieuwe wijkcentrum weinig verschil in opvatting. Dit zal erg belangrijk blijken bij de exploitatiekosten van het gebouw waar de gemeenschap zelf verantwoordelijk voor is. Dit maakt de keten rond: het bestuur van het wijkcentrum is verantwoordelijk voor de exploitatie, het Cultureel Centrum (CCB) was de opdrachtgever tot de bouw, terwijl uiteindelijk de eilandelijke overheid beschouwd moet worden als de eigenaar van het wijkcentrum.

Enkele jaren geleden bleek het oude jeugdhuis van Rincon in een zeer deplorabele toestand te verkeren en de toenmalige voorzitter van het CCB Shonma Carolina heeft zich dan ook alle moeite getroost om de goedkeuring voor een nieuw gebouw te krijgen. Twee jaar geleden ondertekenden voorzitter Sandra Salomons van het CCB en de vertegenwoordiger voor de Nederlandse Ontwikkelingshulp Anton van Hesteren een overeenkomst voor de bouw van het anderhalf miljoen kostende jeugdhuis Rincon. De eigen bijdrage van het CCB werd in eerste instantie op 25 procent gesteld, maar in nader overleg teruggebracht tot een bijdrage van 15 procent hetgeen voornamelijk grondwerkzaamheden en de inbreng van het terrein betroffen. Door Van Hesteren werd wel als voorwaarde voor de goedkeuring gesteld, dat de exploitatie van het gebouw mogelijk moest zijn en CCB- voorzitter Salomons berekende dat op rond veertig duizend gulden per jaar.

Op het moment dat het CCB de sleutels van het nieuwe gebouw zal overdragen, zal het wijkcentrum Rincon een eigen stichting worden en dan het gebouw exploiteren. Dat zal mogelijk zijn, aldus voorzitter Jimmy Trinidad als de op Rincon bestaande organisaties gebruik maken van het gebouw en tijdens een vergadering van het wijkcentrumbestuur met de diverse vertegenwoordigers van de organisaties bleek dat vrijwel geen moeilijkheden op te leveren. Eveneens werden de financiele voorwaarden voor het gebruiken van het gebouw naar voren gebracht en ook dit stuitte niet op bezwaren, aldus Jimmy Trinidad want de kosten zullen nauwelijks hoger liggen dan momenteel het geval is. De jaarlijkse kosten van onderhoud voor het gebouw zijn op papier tamelijk hoog, maar Jimmy Trinidad meent dat deze kosten uitgestreken over een periode van vijf jaar wel op te brengen zijn, vooral omdat in de eerste tijd niet veel onkosten voor onderhoud verwacht behoeven te worden.

Er zullen ook activiteiten worden gehouden die geld in het laatje brengen, aldus Trinidad terwijl er ook een beroep gedaan zal worden op grote instellingen, banken en particuliere bedrijven om financieel een handje te helpen. In ieder geval ligt het niet in de bedoeling van Trinidad om bij de overheid aan te kloppen voor steun, maar daadwerkelijk op eigen fondsen te draaien.

Tenslotte merkt Jimmy Trinidad op, dat als enig doel van het buurtcentrum niet het creëren van fondsen moet worden beschouwd. Het jeugdhuis is er in eerste instanties ten gerieve van de gemeenschap en voor de ontwikkeling van de bevolking.

AMIGOE
ZATERDAG 20 APRIL 1985

Drie ton voor twee miljoen

ORANJESTAD — Afbeeldingen die op de Arubaanse munt komen zijn die van de koningin en van het Arubaanse wapen, zoals door de munten-commissie, onder voorzitterschap van drs Huub Driessen, werd voorgesteld, aldus een verklaring van gedeputeerde Nelson Oduber.

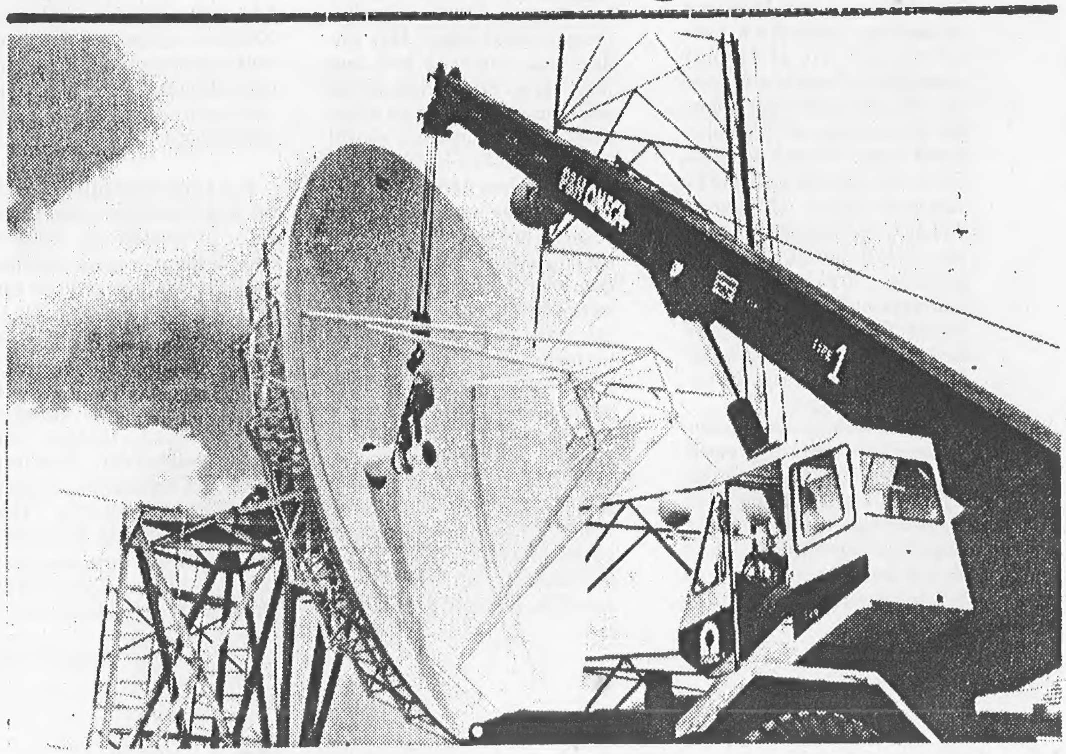
Er zijn door Evelino Fingal zeven biljet-ontwerpen en acht munt-ontwerpen gemaakt, met afbeeldingen variërend van flora en fauna tot oud-indiaanse voorwerpen.

De gedeputeerde verklaarde dat reeds contact werd genomen met Rijksmunt en Enschede voor respectievelijk het slaan van de Arubaanse muntstukken en het drukken van de biljetten.

Wat betreft de biljetten zullen er twee miljoen exemplaren worden gedrukt, waarvan de drukkosten driehonderd duizend gulden zullen bedragen en de levertijd is acht maanden.

Bij het slaan van de muntstukken zal afgezien worden van de 1 cent en de 2 1/2 cent. Begonnen wordt bij de vierhoekige 5 cent (zeppelin), terwijl ook gedacht wordt aan introductie van een zeshoekig 50 cent munt stuk.

AMIGOE DINSDAG 16 APRIL 1985

WILLEMSTAD — Het is deze dagen een drukte van belang bij het gebouw van Tele- Curaçao waar men bezig is een enorme satteliet- ontvanger te plaatsen voor het zogenaamde "black- box"- systeem dat de dochter- onderneming van de ATM, TDS Curaçao, gaat invoeren. Zoals bekend zal dit systeem eerst in de grote hotels worden ingevoerd, waarna ook de gebruikers thuis een abonnement kunnen nemen op de vier stations die TDS Curaçao dan zal ontvangen met deze schotel (zie foto).

15-4-'85

Henk van Ulsen brengt Het boek Job

Gisteravond kondigde ds Cor Schaap voor een bomvolle "De Tempel" de Nederlandse acteur / regisseur Henk van Ulsen aan, die "Het Boek Job" bracht. Op het toneel een aantal lessenaars op verschillende hoogten: voor Job, voor het hemelgebeuren met de Aanklager en de Onuitsprekelijke, voor Jobs vrienden en voor op het podium een kruk met ervoor een lage lessenaar voor de Jood Salomon Zeitscheck, allemaal gespeeld, meer verteld, door Henk van Ulsen.

Anderhalf uur lang wist Van Ulsen de zaal te boeien met de vraag van alle eeuwen, van alle mensen, van Job, van Zeitscheck: Waarom moet de mens lijden? En waarom moet dat lijden vaak door onschuldigen gedragen worden? Aanvankelijk vermoedde ik dat het accent van de voordracht zou liggen op het levensverhaal van de Jood Zeitscheck en dat het boek Job "slechts" als basis en uitgangspunt zou worden gebruikt. En dat er, zoals het uitgereikte stencil deed vermoeden, meer aangesloten zou worden bij de hedendaagse realiteit.

Naast de drie brieven van Zeitscheck aan Job, was het toch voornamelijk een brengen van het boek Job, één van de 66 boeken in de Bijbel, zoals ds Cor Schaap in zijn welkomstwoord vermeldde. Dat het accent op Job werd gelegd was overigens voor mij geen enkel probleem: de vraag naar het waarom van het lijden van de (onschuldige) mens is zo universeel, dat het geen beperking, doch ruime winst was. Onwillekeurig dacht ik tijdens het sublieme spel van Van Ulsen terug aan het door een Joodse rabbi geschreven "Als 't kwaad goede mensen treft". Hierin ook de centrale vraag: Waarom moeten goede mensen gestraft worden met ziekte, ongeluk, tegenspoed? Kushner vertelt in zijn tweede hoofdstuk het boek Job. Het verhaal zoals dat ook door Van Ulsen werd gebracht, is bekend: Job is een rijk, gezegend en godvruchtig man. God vraagt de satan of hij de vroomheid van Job heeft gezien, als deze God vertelt van de zondigheid der mensen. "Logisch", zegt de duivel, "hij heeft het goed". De satan vraagt zich af of Job nog wel zo vroom zal blijven als God hem alles afneemt. God neemt de uitdaging aan, Job verliest alles. Zijn drie vrienden komen Job "troosten"; zij zeggen hem o.a. zijn vroomheid overboord te gooien, als dit de beloning is. Toch houdt Jon zich vast aan God. De drie vrienden worden door God berispt vanwege hun advies en Job wordt beloond voor zijn trouw. Hij krijgt vele rijkdommen en nieuwe kinderen. De moraal is: Als je het moeilijk krijgt, blijf dan toch trouw in God geloven. Hij zal je, als je volhoudt, compensatie geven voor wat je geleden hebt.

Als Job in het verhaal volhoudt volkomen onschuldig te zijn, een goed leven te hebben geleid, daagt hij God uit met bewijzen te komen. God komt en legt Job het zwijgen op met vragen als:
"Waar was jij toen ik de aarde grondvestte?"
"Wie heeft de zee met deuren afgesloten?"
"Ben jij doorgedrongen tot de schatkamers van de sneeuw?"
"Ken jij de tijd waarop de gemzen werpen?"
"Is het door jouw inzicht dat de valk vliegt?"

In zijn correspondentie aan Job neem Salomon Zeitscheck een overeenkomst tussen hen beiden te zien. Ze zijn beiden onrechtvaardig gestraft. Eigenlijk zouden ze een rechtzaak moeten aanspannen tegen God! Maar zijn er rechters te vinden, die God willen en kunnen berechten? Naast overeenkomsten is er één groot verschil. Als Job Gods grootheid heeft ervaren, is hij gestopt met de vraag naar het waarom. In zijn boek stelt Kushner dat God wel rechtvaardig is, maar niet almachtig. Daarom kan de mens niet naar het waarom vragen; hij kan van God "slechts" bemoediging en vertroosting afsmeken.

Maar Zeitscheck denkt consequent door: Waarom moest hij zijn drie kinderen verliezen, moest zijn vrouw zelfmoord plegen, moest hij op een nichtje na alle familieleden verliezen? In zijn derde brief aan Job, leert hij Job hoe "het" in elkaar zit. Wij mensen, Job, hebben ons een God geschapen. We hebben hem allerlei namen gegeven. Maar wij zijn daartoe in feite niet in staat: wij zijn maar fragmenten (= brokstukken) van die schepping die hij eens uit het niets maakte. In het begin... werden fragmenten gemaakt en schiep de Onuitsprekelijke, de Volmaakte, de Eenheid: de stoffelijke wereld, de stoffelijke mens. Omdat de Eenheid een eind aan de eeuwigheid maakte door een begin aan de wereld te maken, werd de Eenheid een fragment. Zeker in onze voorstelling. Iets dat fragmentarisch is, mist de totaliteit, de Eenheid, het goddelijke. Wij zijn fragmenten, omdat wij het goddelijke in ons, de Eenheid in ons, verwaarloosd hebben. Daarom zien wij de Eenheid niet en de aanklacht en de waarom-vraag moet anders gericht worden. Daartoe zijn er drie belangrijke dingen in ons leven, zegt Salomon: geloof, hoop en liefde.

Van deze drie is de hoop het belangrijkste. Het is de hoop op de liefde. Het is het geloof in de hoop op de liefde. Onder de indruk van deze gedachte mochten we Henk van Ulsen met een warm applaus bedanken.

KEES VOS

AMIGOE
DINSDAG 16 APRIL 1985

ORANJESTAD — Gedurende de Paasvakantie organiseerde Cas di Cultura Aruba en de Arubaanse Dans- en Balletschool een workshop moderne dans onder leiding van danseres / docente Wilma Kuiperi-Jansen. Tegelijkertijd was er ook een expositie te zien van foto's en affiches over het thema "moderne dans" uit de collectie van schilder / docent Stan Kuiperi. Dit voor Aruba unieke evenement mag zeer geslaagd worden genoemd. Voor de workshop van professioneel niveau was er veel belangstelling van de kant van de Arubaanse dans- pedagogen en gevorderde leerlingen, terwijl er ook vanuit het buitenland werd deelgenomen. Heel creatief en interessant was de integratie van dans en fotografie bij de opening van de expositie, waar Jeanine Bergen een speciaal door Wilma Kuiperi-Jansen voor deze gelegenheid gemaakte choreografie presenteerde. Zij beeldde dansend langs de wanden rond het aanwezige publiek een uit de zwart- wit foto's tot leven gekomen danseres uit (zie foto). Zowel van de deelnemers als van het publiek mochten de organisatoren zeer goede reacties ontvangen. Ook vernam men dat er voor de nabije toekomst plannen bestaan voor voortzetting en uitbreiding van deze artistiek / culturele evenementen. De workshop werd afgesloten met twee publieke demonstraties met life- muziek, gepresenteerd in de balletzaal en 's avonds in de tentoonstellings- zaal.

Juridische en technische aspecten niet afgerond

Papiamentu gaat pas in 1986 naar school

WILLEMSTAD — Hoewel de invoering van het papiaments als vak op de basisschool het komend schooljaar theoretisch gerealiseerd kan worden, is om praktische redenen hiervan afgezien. Uitstel tot het schooljaar '86-'87 zal betere voorbereiding, evaluatie en invulling van enkele juridische vraagstukken mogelijk maken. In dit geval betekent uitstel echter geen afstel: immers de benodigde lessen zullen dit schooljaar al voorhanden zijn. De extra tijd is nodig voor het in de puntjes afwerken van deze materie. Zo verklaarden leden van de Komapa, de eilandscommissie met leden van de Dienst Onderwijs en Kultuur en de Schooladviesdienst (Sedukal) gisteren. Men heeft zo de bekendmaking van gedeputeerde Reuyl- Raven, woensdag via de tv, over uitstel van de invoering van het vak papiaments op de basisschool toegelicht.

Uitvoerig gingen de Komapaleden, waaronder algemeen coördinator drs Vijber in op de werkzaamheden die reeds uitgevoerd zijn, nadat in 1983 officieel besloten werd de moedertaal op scholen te zullen introduceren. Met klem stelde men gisteren dat de werkzaamheden weliswaar voortvarend verlopen, maar dat bepaalde kwesties waarschijnlijk niet tijdig rond zullen zijn. Het gaat hierbij om wetswijzigingen tenaanzien van de bij- scholing en bevoegdheidsgraad van leerkrachten, de herindeling van de les- uren (wijziging van het curriculum) en de afstemming van het beleid op de Schoolbesturen. Naar te kennen werd gegeven zijn de werkzaamheden ten aanzien van de samenstelling van de lessen in een ver gevorderd stadium en zijn 85 lessen per klas of te wel materiaal voor een half jaar afgerond. Ook is inmiddels een boekwerk verschenen dat als leidraad voor de leerkrachten zal dienen, de "kwadro di programa pa enseñansa".

Gedeputeerde Reuyl- Raven die het uitstel woensdag reeds aankondigde ging eveneens in op de redenen die geleid hebben tot de beslissing het Bestuurscollege te benaderen met het verzoek. Ze verzekerde ook bij het Land te zullen aandringen de juridisch- technisch aangelegenheden zo spoedig te regelen. De gedeputeerde wilde er geen twijfel over laten bestaan dat het papiaments in '86 wèl "naar school gaat,"en wees in dit verband op de vele voordelen van de onderwijskundige benadering van de moedertaal.

Dit deden gisteren ook vertegenwoordigers van de commissie die in samenwerking met circa 40 leerkrachten met man en macht werkt aan de werkzaamheden voorafgaande aan de introduktie van deze taal. Uit verklaringen die men aflegde bleek ondermeer dat na invoering van het papiaments, deze taal pas in de derde klas als "leesvak" onderwezen zal worden, terwijl het Nederlands als instruktie- taal gehandhaafd blijft. In de eerste twee klassen van de basisschool zullen de kinderen op school met de taal "kennis maken" door middel van speciaal ontworpen technieken. Deze mondelinge kennisoverdracht zal met name bedoeld zijn om de leerlingen hun taal als communicatie- medium te leren gebruiken, waarna ze pas in de derde klas over zullen gaan op "papiamentse leesles".

Drs Vijber hield gisteren een pleidooi voor de invoering van de moedertaal als vak. "Hoewel het Nederlands de officiële taal blijft, zal de introduktie van het papiaments als vak, de huidige chaos in het onderwijs enigszins wegwerken." Volgens Vijber zal deze gang van zaken ook het Nederlands, die zoals gezegd instruktie- taal blijft, ten goede komen. Hij sprak in dit verband over theorieën die bewezen hebben dat kinderen een "vreemde taal" beter leren beheersen indien uitgegaan wordt van de moedertaal.

Voor wat betreft de invoering van het papiaments als instruktie- taal op de basisschool of het middelbaar onderwijs, zeiden de Komapa -leden dat dit "nog enige jaren zal duren." "Ook hieraan wordt gewerkt, maar het betreft hier een ingewikkelde materie waarbij heel veel komt kijken. Wat dit betreft bevinden we ons nog in een beginstadium", zei de heer Jean- Pierre van de Komapa gisterenmiddag tijdens de persconferentie.

WILLEMSTAD — Leden van de Komapa, de eilandscommissie belast met specifieke en algemene werkzaamheden ten aanzien van het Papiaments, hebben gisteren tijdens een persconferentie toelichting gegeven op het uitstel van de invoering van papiaments als vak op de basisschool tot het schooljaar '86- '87. De Komapa-leden lieten weten dat hoewel de samenstelling van de lessen dit jaar afgerond zal zijn, meer tijd nodig is voor een "optimale voorbereiding". Op de foto ondermeer algemeen- coördinator drs Henri Vijber (tweede van links), en naast hem de heer Anthony Jean-Pierre.

Fiesta Xochimilco Baile, Kanto i Musika di Mexico

Het is zondagmiddag. In de woonkamer van de heer A. Leuden zijn vier meisjes aan het dansen. Ze oefenen voor de uitvoering die 19 april (dus vanavond) zal plaatsvinden. Een dans en zangfestijn van Mexicaanse folkloristische muziek met de feestelijke naam: Fiesta Xochimilco. Via de tape- recorder klinkt Mexicaanse muziek en de vier meisjes wervelen, met een rieten hoed in de hand, door de huiskamer. In de hoek van de kamer staat een grote tafel, afgeladen vol met kostuums die in de afgelopen maanden met veel geduld en toewijding zijn gemaakt.

De heer Leuden, artistiek direkteur van de dansschool "Korsou", vertelt over de op handen zijnde uitvoeringen op 19, 20 en 21 april. Het is de eerste keer dat hij een avondvullend programma presenteert. Een aantal maanden geleden deed een deel van zijn dansgroep wel mee bij een opvoering van de Jaycees, maar dat waren maar drie dansen. Nu neemt hij het hele programma voor zijn rekening. Antilliaan van geboorte, is hij sinds 1983 weer terug uit Suriname; aanvankelijk had hij wat moeilijkheden met betrekking tot werk- vergunningen; nu, na bijna een jaar, komt zijn "Studio di Bailè Korsou" wat van de grond. Hij begon met zo'n 35 leerlingen en al gauw groeide de groep uit tot 142 meisjes/dames en jongens/heren, variërend in leeftijd van vijf tot vijf-en- dertig jaar. Wekelijks oefenen ze in de gymzaal van de Marnixschool. Natuurlijk levert dat problemen op, want een gymzaal is tenslotte een gymzaal en geen balletzaal. Er is niet de nodige equipment, zoals barres en spiegels, die eigenlijk toch zo nodig zijn voor de balletstudie. Desondanks wordt er druk geoefend en groeit de groep gestaag.

dansmeester A. Leuden

De heer Leuden die zich specialiseerde in Latijns- amerikaanse folklore dansen, heeft zich deze keer gericht op Mexico. Hij vertelt over de verschillende folkloristische dansen van vóór en na de Mexicaanse revolutie. Daar zit verschil in. Vóór de revolutie zijn de dansen traditioneel en derhalve eentonig als je er tenminste een paar achter elkaar ziet. Na de revolutie komt in de dansen meer variatie en daarom worden ze 'nieuwe dansen' genoemd. Hij legt zich toe op de bestaande dansen die door hem hier en daar aangepast zijn. De choreographie is dus eigenlijk van zijn hand. Dat heeft hij zo gedaan om de reeds- genoemde eentonigheid te voorkomen, die zou kunnen ontstaan. "Ik heb er niets aan", zegt hij, "als de mensen na drie dansen in slaap vallen. Het moet verrassend blijven en er moet vaart in zitten".

...dansers van de fiesta Xochimilco...

Vanavond, 19 april, zal de première plaats vinden! De eerste akte: een Bodega- achtig decor, een verhaal in de stijl van Rancho, kleurrijke kostuums en de Mariachi Fortuna zorgt voor live music, met bekende zangers en zangeressen zoals Myrugia Elisabeth, Ingrid Sanchez, Sonaida Sambo, Filomena Randburg Ignacio, Wilson Pinedo, Tonchi Conradus, Norman Hous, Robert Davelaar, Ganga Chirino en vele anderen. Na de pauze, de tweede akte: meer charro, wat meer gala-achtig, groepsdansen en paarsgewijze dansen en de kostuums zijn eveneens daaraan aangepast. Sinds begin februari is Mevrouw H. Leuden bezig de kostuums uit haar naaimachine te toveren. Geen gemakkelijke opgave en uiteraard een dure grap. De heer Leuden ging in februari naar Mexico om zich op kleding- gebied te oriënteren en ook om schoenen aan te schaffen. Niet voor iedereen, want dansen op die zware schoenen is niet iedereen gegeven. "In een van de dansen treden er tweeëndertig mensen tegelijk op. Als die op schoenen zouden dansen, had ik wel een jaar nodig om die dans ritmisch goed in te studeren".

Zoals reeds gezegd zorgt Mariachi Fortuna voor de begeleiding. Deze muziekgroep viert dit jaar haar zevenjarig bestaan. Ze staat o.l.v. de heer H. Landburg. In het begin liep het samengaan tussen de muziek en de dansers wat stroef. Nu de muzikanten wat ingespeeld zijn op de dansers loopt het geheel soepeler. Op mijn vraag of er op het programma nog tekst en uitleg wordt gegeven over de diverse dansen en de streek waar ze vandaan komen, antwoordt de heer Leuden dat hij dat niet doet. "De mensen lezen dat toch niet. Er wordt telkens aan het begin iets verteld over de dansen; tussendoor niet want dat verstoort de vaart van de voorstelling".

En nu maar hopen dat de voorstelling een succes is en dat er veel belangstelling zal zijn. De uitgaven zijn hoog; er is wat tegemoetkoming van Van Dorp (papier voor de vele bloemen), Hubo (hout voor het decor), Antilliaanse verffabriek, de sectie Cultuur en van de ouders van de dansers en danseressen. "Voor de rest moeten wij zelf zorgen en daarom hoop ik dat er veel belangstelling zal zijn voor deze FIESTA XOCHIMILCO. ■

Oude Poëzie in de Curaçaosche krant

Het 'nulde' hoofdstuk van de antilliaanse literatuur

Wie de overzichten van de Antilliaanse literatuur doorneemt, merkt steeds weer op dat men de geschreven letterkunde, in navolging van Cola Debrot, algemeen laat beginnen met de zogenaamde 'Spaanse school' aan het einde van de negentiende eeuw; of om nauwkeuriger te zijn, met het tijdschrift Notas y Letras waarvan vanaf 3 juli 1886 tot 19 januari 1888 72 nummers verschenen met in totaal 575 pagina's, onder redactie van E.H. Rómer en J.S. Corsen, en met medewerkers als A.A. Wolfschoon, D.M. Chumaceiro en D.D. Salas.

In een aantal afleveringen bespreekt Wim Rutgers de oudste literaire voortbrengselen van onze eilanden, die in tegenstelling tot de algemeen gangbare opvatting niet aan het einde, maar al in de eerste helft van de 19de eeuw begonnen te verschijnen.
In deze eerste serie van vier bespreekt hij de algemene achtergronden: de eerste drukpers op Curaçao, het boekenbezit, en enkele romantische en religieuze publicaties.

In zijn 'Literatuur in de Nederlandse Antillen' (Antilliaanse Cahiers, jaargang I, nummer 1, 1955) schreef Cola Debrot: "De eerste generatie wordt genoemd de romantische of de Spaanse school". (p.21)

Al veel eerder trouwens had dokter Engels in Het Curaçaos patroon (1948) op zijn dichterlijke wijze zich aldus geuit:

"Van de schepen van Willemstads huizen klonk rond tachtig een literaire nagalm in de Groot- colombiaanse koepel op het thema educatie, op de trouwe grondslag Rousseau. Wolfschoon, Chumaceiro, Huycke, Corsen, Römer, Sterling en Salas, leerden rondom het voorbeeldig lid van een jonge loge, de uitgever Bethencourt, de emotie van een eigen scheppende wil kennen in het eerste optreden van schrijvers om het schrijven".

Het zal duidelijk zijn dat Pierre Lauffer in Di Nos (1971), dat alleen de Papiaments- talige literatuur behandelt, wat de geschreven letterkunde betreft met Joseph Sickman Corsen (1855-1911) begint, en diens zo bekend geworden gedicht 'Atardi'; het oudste Papiaments- talige blad is de Civilisadó van 1871 tot 1875.

Jules de Palm schreef in Kennismaking met de Antilliaanse poëzie (1973) dat

"de eerste literaire publicaties aan het eind van de 19e eeuw niet in het Papiamentu zijn verschenen. Ook niet in het Nederlands, dat in die tijd alleen werd gesproken door ambtenaren en plantage- houders. Deze lieden voelden zich bepaald niet geroepen de muze gewillig te zijn. Daarentegen waren er op het eiland Curaçao altijd wel Zuid- Amerikaanse bannelingen, die om de tijd te korten onderwijs gaven in de Spaanse taal. Als men bekend is met de romantische inslag van Zuid-Amerikanen en hun voorliefde voor lyrisch poëzie en voordrachts- kunst, zal men begrijpen, dat zij met genoegen de Curaçaoënaars de weg geweest hebben naar de poëtische paden".

Andries van der Wal en Freek van Wel noteerden in Met eigen stem (1980) het 'Spaans aan het begin' en stellen:

"De auteurs van dit boek hebben vóór 1850 geen geschreven letterkunde in welke vorm dan ook aangetroffen die voor de lezer van nu de moeite van het kennisnemen loont"

Alle hierboven geciteerde uitspraken gaan over het ontstaan van de geschreven Antilliaanse letterkunde. Veel eerder was er natuurlijk al de orale literatuur met zijn rijmen, raadsels, liederen en vertellingen, die allemaal in het Papiaments plaatsvonden, en de geschriften van Europeanen OVER onze eilanden, waarvan de achttien strofen van Juan de Castellanos (1522-1607) gevolgd zouden worden door een rij van andere al dan niet poëtische ontboezemingen.

Maar ik beperk me hier tot de geschreven literatuur die in de Nederlandse Antillen, i.c. op Curaçao, verscheen en geschreven was door hier wonende auteurs.

De historicus Johan Hartog tenslotte schreef in zijn Curaçao (1961) in tegenstelling tot de hiervoor genoemden ook over 'gedichten' in de Curaçaosche Courant uit de eerste helft van de negentiende eeuw, waarover hij echter negatief oordeelde als "rijmelarijen":

"Ingezonden stukken in proza en dichtvorm vulden veel van de krant. Afgaande op de bijdragen aan gedichten zou men denken aan een bloeiend rijmelleven: ds. Muller dichtte, Van Paddenburg viel hem in dichtvorm aan of bij. De reeks anonymi is zonder eind". (p.887)

Nieuwsgierig geworden door Hartogs uitspraak, ben ik op zoek gegaan naar deze 'rijmelarijen' in de Curaçaosche Courant. Op Aruba was deze in de bibliotheek vanaf 1847, op Curaçao is er wel een microfilm in het Centraal Historisch Archief aanwezig van de oudere jaargangen, hoewel niet helemaal compleet. Hartogs uitspraak in 1944 dat de Drukkerij de Curaçaosche Courant "een volledige verzameling van haar blad" bezit is helaas te optimistisch; bovendien is deze nu in een verregaande staat van verpulvering, zodat ze niet meer geraadpleegd kan worden. De K.B. in Den Haag heeft waarschijnlijk wel de meest volledige collectie, al ontbreekt daar weer de Curaçao Gazette. Nergens vond ik de Curaçaosche Courant volledig en wat ik vond was vaak nagenoeg onleesbaar.

Maar ik kwam op mijn zoektocht literatuur tegen, niet in de betekenis die dokter Engels eraan gaf toen hij schreef over "de emotie van een eigen scheppende wil" en van "schrijvers om het schrijven", maar wel van wat Cola Debrot omschreef als het werk van 'dichterlijke naturen', die de pen hanteren als de gelegenheid zich voordoet.

Vanaf 1812 verscheen er op Curaçao gelegenheids- poëzie in de Curaçaosche Courant, en was er in hetzelfde medium sprake van enkele aarzelende pogingen om tot proza en toneel te komen.

Maar als we bedenken dat het om een tijd van bijna een halve eeuw gaat, zien we allereerst dat de kwantiteit voor zo'n lange periode gering was, en omdat Hartog vervolgens voor een groot deel ervan ook gelijk had met zijn kwalificatie 'rijmelarij', wil ik spreken van het 'nulde' hoofdstuk, zoals men spreekt over de nulde druk van een boek, het nulde nummer van een tijdschrift als probeersel, als van wat aan het eerste 'echte' hoofdstuk voorafgaat, dat aan het einde van de negentiende eeuw begint, zoals de onderzoekers algemeen terecht opmerken.

Als illustratie van de Curaçaosche Courant verschenen poëzie neem ik hierbij één compleet gedicht op, dat weliswaar geen goed gedicht is (het is een toonvoorbeeld van wat Hartog terecht 'rijmelarij' noemt), maar dat wel duidelijk weergeeft wat deze dichters bewoog en hoe ze over de poëzie dachten in die dagen. Een grote inzet heeft helaas geen groot resultaat tot gevolg.

Ik wijs puntsgewijs kort op de volgende opvallende gegevens:

— we lezen wat tot de traditionele dichterlijke bagage hoorde, als Cats, Hooft en Vondel (in deze volgorde!) voor de oudere tijd, en de jongere dichters als Helmers, Feith en Tollens;

— het tijdgebonden oordeel dat de poëzie ver verheven is boven het proza(ische);

— de aan de klassieken ontleende beeldspraak;

— de anonieme auteur reageert op zijn collega's en hij verwijt hen waar hij zelf aan lijdt: een tekort aan poëtisch vakmanschap;

— dat vakmanschap wordt verkregen door de taal te leren, de beste schrijvers te lezen, te letten op metrum en het versverband; in feite dus de opvatting van de klassicistische dicht- genootschappen;

— de dichter probeert zelf aan die norm te voldoen door de alexandrijn- vorm te hanteren;

— het hele gedicht is volstrekt op Nederland gericht en toont geen enkel lokaal element. ■

Vervolg p. 13

Vervolg 'nulde' hoofdstuk literatuur

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXXVI. ZATURDAG den 1sten JANUARY 1848. No. 1.

De kop van de Curaçaosche Courant

Het 'nulde' hoofdstuk

Aan sommige Curaçaosche dichters

Poëten! staakt uw vuur en wilt uw drift bedwingen,
Met langer op dien trant en in die maat te zingen:
De ed'le dichtkunst wordt door u geheel ontluisterd,
De taal waarin gy schryft wordt zelfs door u verduisterd.
Of is het vader Cats, die scheen voor uwen geest,
Wiens Godenvol men thans met Hoofd en Vondel leest?
O neen! zy die eertyds de roem van Neerland waren,
Wier namen staan met eer in 's lands historieblaren,
Zy kenden zulk een zang en zulk een taal ook niet
Als men schier iedere week in onze Cranten ziet.
Doch zou het Helmers zyn, te vroeg voor ons verloren,
Wiens dichterlyke geest in u thans is herboren?
Of heeft de gryze Feith wiens lier hangt aan den wand,
Zyn' wysheid en zyn kunst misschien aan u verpand?
En Tollens zal in u als hy uw verzen leest,
Zyn mededingers zien, wier roem en naam hy vreest;
Hy zal gewis uw taal, uw styl en vuur bewondren,
Dit zal hem duis'len doen, 't zal hem in d'ooren dond'ren;
Doch neen! dit zal 't hem niet. — Hy zal van schaamte blozen,
En over uw gezang van droefheid zuchten lozen;
Hy zal, dit is gewis, 't naauwelyks gelooven,
Dat men die schoone kunst van alles kan berooven,
Waarmee zy heerlyk prykt en alles overtreft;
En tot een halven God, den ed'len mensch verheft.
Doch was het ook de zucht om deugden te verspreiden,
Die u heeft aangezet en tot den zang kon leiden?
Waarom die dan toch niet in prosa neergesteld?
Misschien hadt ge ons vermaakt maar niet ons zoo gekweld,
Maar zyt ge er voor bestemd, op den Parnas te leven,
Is uw dit voorregt dan van uw' geboort' gegeven?
Dan vrienden hoort myn raad en trekt er tot besluit,
Indien gy rymen moet, de volgend' lessen uit,
Tracht eerst met vlyt en spoed uw' moedertaal te kennen,
Aan hare schoonheid, kracht en rykdom te gewennen, Leest
dan met aandacht eerst 's lands beste schryveren na,
Voor dat gy in die taal met dichten verder ga,
Leest, wat het zeggen wil te zien op voet en maat,
En kykt naauwkeurig na hoe elken regel staat,
En stemt met het verband — Ziet! zoo, zoo moet 't wezen,
En niet gelyk voorheen dat wy 't niet konden lezen,
Of 't werd voor ons zoo raar en 't draaide voor ons oog,
Als of m' iets binnen had, dat op kwam naar om hoog.
Zoo gy myn raad maar volgt, als gy weer rymen moet,
Apoll' zal dan misschien U schenken van zyn gloed;
Doch hebt gy hem vergramd door in zyn taal te spreken,
Ei! wilt dan tot hem gaan, en om vergif'nis smeken,
Beleidt uw' misdaan hem, want zoo gy schuld bekent,
Zal hy vergeving biën, verhooren U in 't end.

(6 december 1817)

JOSE MARIA CAPRICORNE heeft de Cola Debrot- prijs 1985 ontvangen. Aan de Prijs is een bedrag van 1500 gulden verbonden. De jury, bestond uit de dames H.V. Engels en M.Henriquez, Ellis Juliana, C.R.A. van der Meulen en A.G.M. Graafsma. De keuze is op Capricorne gevallen, vanwege de hoge kwaliteit van al zijn werken, waarbij vooral de nadruk werd gelegd op het boek "Bida na Koló" met gedichten van Carel de Haseth, die door Capricorne geïllustreerd zijn en de speelobjecten op de BLO- school te Barber. Twee verschillende uitingen van artistieke kreativiteit en daarom juist zo waarderend. Bovendien levert de kunstenaar een grote bijdrage aan het kulturele leven van Curaçao. Om het publiek in contact te laten komen met deze veelzijdige kunstenaar is er een expositie van zijn werken te zien in het Curaçaose Museum, gedurende de maand mei.

AMIGOE 17-4-85

PHILIPSBURG — Op het zesde »Arts and Crafts Festival«, dat gehouden zal worden vanaf 18 april, zal onder andere een expositie te zien zijn van de lokale kunstenaar Mariano Anthonio Brown, die gespecialiseerd is in koper- bewerken. Reeds eerder heeft Brown zijn werken tentoongesteld, bij een eigen expositie onlangs gehouden in de Bibliotheek en vorig jaar tijdens het »Arts and Crafts festival«. De koperbewerkingen zijn vervaardigd uit het zogenaamde Latoen- koper. Instrumenten, die hij bij het bewerken gebruikt, zijn o.a. geite- botten, koeien- horens en hardplastic. Om reliëf in te brengen, gebruikt hij zwavellever. Zijn stukken bevatten onder meer die van landschappen, personen, sterrebeelden, landkaarten en schilden. Brown is anderhalf jaar bezig op Sint Maarten en heeft al zo'n 8-9 jaar ervaring op dit gebied. Behalve kunstvoorwerpen maakt hij interieur- bewerkingen in koper.

